
**ԿԱՀԻՐԵԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ**

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ Ռ. Կ.

Հայ և արաբ ժողովուրդների պատմական սերտ առնչություններն իրենց արտացոլումն են ստացել քաղաքական, առևտրային, մշակութային և մի շարք այլ ասպարեզներում: Հայոց ցեղասպանությունից հետո հարևան արաբական երկրներում ապաստանած հայ տարագիրները դարձան արաբ ժողովրդի սոցիալական պատկերի անբաժան մասերից՝ հսկայական ներդրում ունենալով նրա զարգացման ու առաջընթացի գործում:

Արաբական երկրներում հայ համայնքները հիմնականում կազմավորվել են Հայոց ցեղասպանությունից հետո: Դրանց մեջ Եգիպտոսն առանձնանում է հայկական ներկայության բացառիկ պատմագրությամբ: Եգիպտական հողի վրա հաստատված առաջին հայ հատվածի մասին մեզ հասած հավաստի տեղեկությունը վերաբերում է մ.թ.ա. առաջին դարին, երբ, ըստ պատմիչների, Եգիպտոսում զգալի թվով հայեր ապրում և իշխող դիրքեր էին գրավում¹: Եգիպտահայ համայնքը հետագայում զարգացել ու բարգավաճել է Արաբական խալիֆայությունների, մասնավորապես Ֆաթիմյանների ժամանակաշրջանում, երբ Եգիպտոսում բարենպաստ պայմաններ ստեղծվեցին հայ բնակչության կենտրոնացման և հայ արհեստավորության ու առևտրականների ակտիվ գործունեության համար: Եգիպտահայ համայնքը XI-XII դարերում ունեցել է շուրջ 30.000 բնակչություն²: Եգիպտահայությունը ծանր վիճակի մեջ հայտնվեց Այուբյան դինաստիայի, ապա մամլուքների տիրապետության ժամանակաշրջանում (1171-1517):

Հետագայում, հատկապես XIX դարի առաջին կեսին, Մուհամմեդ Ալիի վարչական և տնտեսական բարեփոխումներն իրենց դրական ազդեցությունը ունեցան նաև եգիպտահայ համայնքի վրա: Նա թելադրում էր իր շրջապատին. «Հայազգի պաշտոնյաներ ընտրեք, որովհետև նրանք իրենց պաշտոնը ավելի հստակ, ավելի խղճով, ավելի անձնվեր ու եռանդով են կատարում և պետությունը հսկա քայլերով առաջ տանում»³:

¹ Աբրահամյան Ա.Գ., Համառոտ ուրվագիծ հայ գաղթավայրերի պատմության, Ե., 1964, էջ 128:

² Մատթեոս Ուռհայեցի, Ժամանակագրություն, Ե., 1973, էջ 121:

³ Ալպոյաճեան Ա., Եգիպտոսի նահանգը և հայերը, Գահիրե, 1960, էջ 60: Sona Zeitlian. Armenians in Egypt. Contribution of Armenians to Medieval and Modern Egypt, Hraztan Publications, LA, 2006, p. 97.

Արևմտյան Հայաստանից և հարևան արաբական երկրներից տեղափոխվելով Եգիպտոս՝ հայերը սկսեցին գործունե աշակցություն ցուցաբերել երկրի տնտեսական, քաղաքական և մշակութային զարգացմանը: Թեպետ հայ համայնքն իր քանակով փոքրերից մեկն էր, սակայն ամենատարբեր ոլորտներում իր մասնակցությամբ և ընդգրկվածությամբ առաջատար դիրքեր էր զբաղեցնում, ինչպես, օրինակ, Եգիպտոսի առաջին վարչապետ Նուբար Նուբարյան փաշան, երկրի առաջին 4 արտգործնախարարները⁴, կրթության նախարար Յակուբ Արթին Փաշա Չրաքյանը, որին անվանում էին «Մեծ ուսուցիչ» (Ուսթագ ալ-Քաբիր), գյուղատնտեսության ոլորտում Յուսուֆ էֆենդին, ում պատվին մինչ օրս մանդարինը Եգիպտոսում անվանում են «Յուսուֆ էֆենդի», ինչպես նաև Պողոս Նուբար փաշան, որը հիմնադրեց ՀԲԸՄ-ն ու Կահիրեի «Հեղիոպոլիս» թատամասի կառուցապատման աշխատանքների հիմքը դրեց: Այս շարքը կարելի է անվերջ շարունակել:

Մուհամմեդ Ալիի կառավարման տարիներին (1805-1848) ու դրանից հետո առաջին անգամ մահմեդական այս երկրում քրիստոնյա հայերը ոչ միայն պետական բարձր պաշտոնների նշանակվեցին, այլև նրանցից շատերն արժանացան «փաշա» և «բեյ» բարձր տիտղոսների, որը հայ ժողովրդի պատմության եզակի երևույթներից է: Մինչև անցյալ դարի 50-ական թվականները հայ համայնքի թվաքանակը կազմել է շուրջ 40-50 հազար մարդ: Հատկապես 1952 թ. հեղափոխությունից հետո երկրում իրականացված մասնավոր սեփականության ազգայնացման և համատարած արաբականացման քաղաքականության պատճառով հայ համայնքի գերակշիռ մեծամասնությունը արտագաղթեց Եգիպտոսից: Այսօր եգիպտահայության թիվը ընդամենը 6-7 հազար մարդ է:

ՀՀ անկախության ձեռքբերումից հետո հայ-եգիպտական հարաբերությունները թնակոյսեցին որակական նոր փուլ, որը բազում հնարավորություններ ընձեռեց թե՛ երկկողմ և թե՛ բազմակողմ համագործակցության համար:

Գիտակցելով երկկողմ հարաբերությունների պատմական այդ հզոր հենքի առկայության փաստը, հատկապես երբ Եգիպտոսի ԱԳ նախարար Ահմեդ Աբուլ Ղեյթը ՀՀ դեսպանի հետ առաջին հանդիպման ընթացքում հատուկ ընդգծեց այն հանգամանքը, որ հայերը «բացառիկ մեծ ներդրում

⁴ Տվյալները տեղադրված են նաև Եգիպտոսի ԱԳՆ համացանցային կայք-էջում: Պողոս Բեյ Յուսուֆյան (1826-1844 թթ.), Արթին Բեյ Շուքրի/Չրաքյան (1844-1850 թթ.), Ստեփան Բեյ Ռասմի էլ Արմանի (1850-1858 թթ.) և Նուբար Նուբարյան փաշա (1858-1879 և 1884-1888 թթ.): Հայազգի ԱԳ նախարար է եղել նաև Տիգրան փաշան (Դ'Աբրո) (1891-94 թթ.):

ունեցան ժամանակակից Եգիպտոսի պետության կայացման գործում»⁵, Եգիպտոսում ՀՀ դեսպանությունը դեռևս 2004 թվականին⁶ սկսեց ակտիվ աշխատանքներ ծավալել հայ-եգիպտական բազմաբնույթ հարաբերությունները պաշտոնապես քարոզելու ուղղությամբ: Վերջինս հիմնավորվում էր բարեկամ երկրի լայն հասարակությանն ու քաղաքական շրջանակներին Եգիպտոսի քաղաքական ու հասարակական կյանքում հայերի ունեցած ավանդորդ որպես ոչ միայն եգիպտահայ կամ հայ ժողովրդի, այլ նաև Եգիպտոսի պատմության «անբաժան և կարևոր մաս» ներկայացնելու անհրաժեշտությամբ: Այդ նպատակով գործնական քայլեր կատարվեցին արաբական ամենամեծ ու հեղինակավոր այդ երկրում հայագիտական միավորի ստեղծման ուղղությամբ⁷:

Նախնական աշխատանքների շնորհիվ, չնայած եգիպտական մի շարք համալսարաններ իրենց համաձայնությունն էին տվել հայագիտական միավոր հիմնելու վերաբերյալ (Այն Շամսի, Ալեքսանդրիայի և այլն), այնուհանդերձ, վերջնական ընտրությունն ընկավ երկրի կենտրոնական՝ Կահիրեի համալսարանի վրա: Դա բացատրվում է նրանով, որ Կահիրեի համալսարանը կրթական ամենամեծ և հեղինակավոր հաստատությունն էր Մերձավոր Արևելքում, ինչպես նաև այն հանգամանքով, որ արաբական աշխարհում գոյություն ունեցող եզակի հայագիտական միավորները (Հալեպ, Բեյրութ) չէին գործում որևէ «մայր բուհում»: Նախ, 2005 թվականին ստորագրվեց ԵՊՀ-ի և Կահիրեի համալսարանի համագործակցության համաձայնագիրը, որով ամրագրվեց հայագիտական «միավորի» ստեղծումը Կահիրեի համալսարանում: Սակայն այդ համաձայնագրի իրականացմանը խոչընդոտում էր Կահիրեի համալսարանում տիրող աննպաստ մթնոլորտը, որը հնարավորություն չէր տալիս ռեկտորին՝ վերջնական որոշում կայացնելու: Ամենագլխավոր խոչընդոտներից առանձնացնենք միայն երկուսը. Եգիպտոսի բնակչության շուրջ տասը տոկոսը կազմող քրիստոնյա ղպտիների աննպաստ արձագանքը Կահիրեի համալսարանում հայագիտական կենտրոն հիմնելու ծրագրին: Ըստ համալսարանի տնօրինության՝ «ստացվել էին նամակներ այն մասին, որ՝ «երկրի

⁵ Ներկայիս Արաբական Լիգայի գլխավոր քարտուղարն է: Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Ահմեդ Աբուլ Դեյթի և ԵԱՀ-ում ՀՀ դեսպան Ռուբեն Կարապետյանի առանձնագրույցի սղագրությունից (28.11.2004):

⁶ Հոդվածի հեղինակը՝ Ռուբեն Կարապետյանը, Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան է նշանակվել 2004 թ. օգոստոսին:

⁷ Նման փորձ կատարվել էր դեռևս 1996 թվականին: Այդ նպատակով ՀԲԸՄ Կահիրեի մասնաճյուղը Կահիրեի համալսարանին առձեռն փոխանցել էր 50.000 եգիպտական ֆունտ (շուրջ 15.000 ԱՄՆ դոլար): Սակայն նախաձեռնությունն անարդյունք էր ավարտվել:

իշխանությունները մշտապես անտեսել են սեփական ժողովրդի շոշափելի հատվածը կազմող դպտիների շահերը՝ ընդհանրապես մերժելով դպտիերենի ուսուցումը, էլ չենք խոսում որևէ դպտիական ուսումնական կենտրոնի բացման մասին: Սակայն համաձայնություն են տալիս այլ ժողովուրդների համար կենտրոններ բացելուն»: Վերը նշվածը ծայրահեղ բացասական ազդեցություն ունեցավ, որին ավելացավ երկրորդ խոչընդոտը՝ Կահիրեի համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետում գործող թուրքական բաժնի անհանդուրժող կեցվածքը հայագիտական կենտրոն հիմնելու վերաբերյալ՝ «հայ-թուրքական խնդիրները համալսարան ներմուծելու, այնտեղ գիտագործնական մթնոլորտը վատթարացնելու և, վերջապես, թուրք-եգիպտական հարաբերությունների վրա բացասաբար ազդելու» անհիմն պատճառաբանություններով: Փաստորեն, սկզբից նեթ առաջացան անհաղթահարելի թվացող խոչընդոտներ: Կահիրեի համալսարանի ռեկտորը փորձեց հարցի լուծման պատասխանատվությունը դնել Եգիպտոսի բարձրագույն կրթության նախարարության վրա: Սակայն այդ ընթացքում Կահիրեի համալսարանի ռեկտորն ազատվեց պաշտոնից՝ հավելյալ բարդություններ առաջացնելով պայմանավորվածությունների պահպանման և այլ առումներով:

Հարցի լուծմանը գործնական ընթացք հաղորդելու նպատակով 2005 թ. դեկտեմբերին ՀՀ վարչապետի՝ Եգիպտոս պաշտոնական այցի ծրագրում՝ հատուկ նախատեսվեց նաև հանդիպում Կահիրեի համալսարանում՝ ռեկտորի և բանասիրական ֆակուլտետի ղեկավարության հետ, որի ընթացքում մեկ անգամ ևս կարևորվեց հայագիտական կենտրոնի ստեղծումը: Այս քայլն անհրաժեշտ էր նման բարձր մակարդակով հաստատելու նախկինում ստորագրված համաձայնագրից բխող դրույթը, ամրապնդելու Կահիրեի համալսարանի հանձնառությունը և փակելու եգիպտական կողմի նահանջի ճանապարհները: Սա հստակ հաշվարկված դիվանագիտական քայլ էր: Այսուհանդերձ, ՀՀ վարչապետի այցից հետո եգիպտական կողմը կրկին փորձեց ձգձգել հարցի լուծումը՝ «համալսարանի գիտական տարբեր խորհուրդների և նախարարության կողմից հարցի քննարկման անհրաժեշտության, դասախոսների բացակայության, եգիպտացի ուսանողների մոտ հայոց լեզվի և պատմության նկատմամբ հետաքրքրության բացակայության» և այլ պատճառաբանություններով: Հանդիպումներից մեկի ժամանակ Կահիրեի համալսարանի ռեկտոր Հոսսամ Քամիլը տեղեկացրեց ՀՀ դեսպանին, որ Թուրքիայի

դեսպանությունը աշխատանքներ է տանում համալսարանում կենտրոնի բացումը թույլ չտալու ուղղությամբ⁸:

Այնուհետև, հայագիտական կենտրոնի հարցով ՀՀ դեսպանը և Եգիպտոսի բարձրագույն կրթության նախարարը երեք հանդիպում ունեցան, որոնց արդյունքում ամրագրվեց հարցին դրական լուծում տալու՝ եգիպտական կողմի պատրաստակամությունը:

2006 թ. դեկտեմբերին հայագիտական կենտրոնի հարցը քննարկվեց ՀՀ դեսպան Ռ. Կարապետյանի և Եգիպտոսի վարչապետ Ահմեդ Նազիֆի միջև կայացած հանդիպման ընթացքում⁹:

Մինևույն ժամանակ Եգիպտոսում ՀՀ դեսպանությունը դիմեց ՀՀ կառավարությանը 2007 թ. բյուջեով նախատեսելու համապատասխան գումար՝ Կահիրեի համալսարանում հայագիտական կենտրոնի բացումն իրականացնելու նպատակով: Զուգահեռաբար դեսպանությունն աշխատանքներ ծավալեց եգիպտահայ համայնքի հետ՝ ստեղծվելիք հայագիտական կենտրոնի գործունեությանը նյութական աջակցություն ցուցաբերելու ուղղությամբ: Հարցին վերջնական լուծում տալու նպատակով, օգտագործելով 2007 թ. ապրիլին Եգիպտոս կայանալիք ՀՀ նախագահի պաշտոնական այցի հանգամանքը, ՀՀ դեսպանը նորից հանդիպեց Եգիպտոսի վարչապետի հետ:

ՀՀ նախագահի պաշտոնական այցի հենց առաջին օրը ՀՀ դեսպանությունը ստացավ Եգիպտոսի վարչապետ Ահմեդ Նազիֆի պաշտոնական որոշումը՝ «Կահիրեի համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետում Հայագիտական կենտրոն (Մառքազ Դիրասաթ Ալ-Արմանիա) հիմնելու մասին»: Սա շուրջ երեք տարվա դիվանագիտական աշխատանքի արդյունք էր՝ նշանակալի իրադարձություն հայ-եգիպտական հարաբերություններում: Շուրջ 250 հազար ուսանողություն ունեցող Եգիպտոսի «մայր բուհում», որը Մերձավոր Արևելքի ամենամեծ համալսարանն է, բանասիրական ֆակուլտետում, որը ոչ միայն եգիպտական, այլև արաբական աշխարհի առաջնորդների դարբնոցն էր համարվում, Հայագիտական կենտրոնի հիմնումը պատմական և քաղաքական նշանակալի իրադարձություն կարելի է համարել: Մեկ այլ հիշարժան փաստ է նաև այն, որ Կահիրեի համալսարանում այդ պահին օտարերկրյա կամ օտարազգի այլ կենտրոն գոյություն չունեին:

⁸ Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան Ռ. Կարապետյանի և Կահիրեի համալսարանի ռեկտոր Հ. Քամիլի գրույցի գրառումից (2006.10.07):

⁹ Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան Ռ. Կարապետյանի և Եգիպտոսի վարչապետ Ա. Նազիֆի հետ հանդիպման վերաբերյալ հաղորդագրությունից (2006.09.12):

Պետք է մեկ անգամ ևս շեշտել այն բացառիկ հանգամանքը, որ ՀՀ անկախությունից ի վեր առաջին անգամ ՀՀ կառավարությունը, թեկուզ խորհրդանշական, գումար հատկացրեց արտերկրում հայագիտական կենտրոնի համար: Սա պետական քաղաքականության ուշագրավ դրսևորում էր հայագիտության զարգացման հարցում: Կահիրեի համալսարանում գործող հայագիտական կենտրոնն առաջինն էր արտերկրում, որը ֆինանսական աջակցություն ստացավ անմիջապես Հայաստանի Հանրապետությունից¹⁰:

Հարկ է նաև հատուկ ընդգծել, որ Կենտրոնին՝ հիմնադրման պահից ի վեր, նյութական և բարոյական աջակցություն են ցուցաբերում Կահիրեի և Ալեքսանդրիայի Հայոց Առաջնորդարանները, ինչպես նաև ՀԲԸՄ Եգիպտոսի շրջանակային հանձնաժողովն ու Կահիրեի մասնաճյուղը¹¹: Աշխատանքները համակարգելու և կենտրոնի անխափան գործունեությունը ապահովելու նպատակով Եգիպտոսում ՀՀ դեսպանությանը կից ստեղծվեց հատուկ հանձնաժողով: Կահիրեի համալսարանի հայագիտական կենտրոնը հիրավի դարձավ համահայկական նախագիծ:

2007 թ. սեպտեմբերից Կենտրոնում սկսվեցին հայոց լեզվի ու հայ ժողովրդի պատմության դասավանդումն ու դասախոսությունները՝ հայ մշակույթի, հայ-արաբական և հայ-եգիպտական հարաբերությունների մասին:

2007 թ. դեկտեմբերին առաջին անգամ համալսարանի ուսա-նողության առջև «Հայ-արաբական պատմական առնչություններ» թեմայով դասախոսությամբ հանդես եկավ պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Նիկոլայ Հովհաննիսյանը: Հայագիտական կենտրոնը դասախոսությունը թարգմանեց և հրատարակեց արաբերեն՝ առանձին գրքույկով¹²:

2007 թ. ապրիլի 29-ին, ԵԱՀ բարձրագույն կրթության նախարարի հովանավորությամբ, Կահիրեի համալսարանի հայագիտական ուսումնասիրությունների կենտրոնում տեղի ունեցավ հայ-արաբական հարաբերություններին նվիրված առաջին միջազգային գիտաժողովը՝ «Հայաստան-արաբական աշխարհ. անցյալը և ներկան» խորագրով: Գիտաժողովը կազմակերպվել էր Եգիպտոսում ՀՀ դեսպանության և եգիպտահայ բոլոր կազմակերպությունների համատեղ ջանքերով: Գիտաժողովի բացման

¹⁰ 2007 թ. ՀՀ պետական բյուջեում ՀՀ ԱԳՆ-ին հատկացվող միջոցների մեջ առանձին տողով ամրագրվեց **10 մլն դրամ գումարը**: Յավոք, այն մնաց առաջին և վերջին նախադեպը, չստանալով զարգացում՝ այլ երկրներում գործող հայագիտական կենտրոններին ֆինանսավորելու կամ նոր կենտրոններ բացելու առումով:

¹¹ <http://www.agbuegypt.com/press-details.aspx?ID=205>

¹² <http://www.azad-hye.net/media/e1/nicolai-hovhannessian-armenian-arab-relations.pdf>

խոսքով հանդես եկան ԵԱՀ բարձրագույն կրթության նախարարի առաջին տեղակալ Ահմադ Խեյրին և Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան Ռ. Կարապետյանը¹³:

Վերոնշյալ գիտաժողովին մասնակցում էին քսանից ավելի ճանաչված արաբ հայագետներ՝ հրավիրված Եգիպտոսից, Սիրիայից, Լիբանանից, ինչպես նաև հայ արաբագետներ Հայաստանից: Նման ներկայացուցչական միջազգային գիտաժողով տարածաշրջանում իրականացվեց առաջին անգամ: Զեկուցումները նվիրված էին հայ-արաբական և հայ-իսլամական հարաբերությունների պատմական տարբեր փուլերի լուսաբանմանը, արաբական երկրներում հայ համայնքների դերին, հայոց ցեղասպանության նկատմամբ արաբների դրական դիրքորոշմանը և այլն: Գիտաժողովին զուգահեռ՝ տեղի ունեցավ արաբալեզու հայագիտական գրականության ցուցահանդես:

2008 թ. մարտին, հայագիտական կենտրոնում կայացավ երկրորդ գիտաժողովը՝ նվիրված «Հայ-արաբական մշակութային առնչություններին»: Այս գիտաժողովին նույնպես մասնակցեցին արաբ հայագետներ Հայաստանից, Եգիպտոսից, Սիրիայից և Լիբանանից: Իր գոյության առաջին երկու տարիներին հայագիտական կենտրոնը կազմակերպեց երկու միջազգային գիտաժողով, ինչպես նաև հրատարակեց 5 արաբերեն գիրք՝ հայ-արաբական, հայ-եգիպտական բարեկամության և հայոց պատմության վերաբերյալ:

Հաջորդ տարիներին կենտրոնում շարունակվեց ավանդույթը, կազմակերպվեցին տարբեր գիտաժողովներ, դասընթացներ ու դասախոսություններ¹⁴: Սակայն, ցավոք, կենտրոնի աշխատանքները խափանվեցին Եգիպտոսում Մոհամեդ Մուրսիի իշխանության գալուց հետո (2012-2013 թթ.)՝ նրա վարած թուրքամետ քաղաքականության հետևանքով: Այսուհանդերձ, ՀՀ դեսպանության ջանքերով հայագիտական կենտրոնը վերականգնեց իր նախկին կարգավիճակը և 2014 թ. հոկտեմբերին վերսկսեց գործունեությունը՝ շարունակելով կատարել իր հիրավի առանցքային դերակատարությունը:

Ավարտելով՝ ևս մեկ անգամ նշենք, որ Մերձավոր Արևելքում հայ համայնքների քայքայման անկասելի ընթացքը և արաբական աշխարհի հետ

¹³<http://azad-hye.net/news/viewnews.asp?newsId=371jla93>; http://www.agbuegypt.com/press_details.aspx?ID=259

¹⁴ 2011 թ. ՀՀ դեսպանությունը կազմակերպեց «Հայաստանը արևելյան և արևմտյան աղբյուրներում» գիտաժողովը: 2013 թ. փետրվարին տեղի ունեցավ «Հայաստանը և քաղաքակրթությունների երկխոսությունը» միջազգային գիտաժողովը: Իսկ 2016 թ. հոկտեմբերին կայացավ «Հայագիտությունն արաբական աշխարհում» թեմայով գիտաժողովը՝ նվիրված ՀՀ անկախության 25-ամյակին:

մեր հարաբերությունների պահպանման ու խորացման անհրաժեշտությունն այսօր առանձնահատուկ և անհետաձգելի խնդիրներ են առաջադրում՝ նման կենտրոնների վարկն ամրապնդելու և նրանց գործունեության անխափան ընթացքն ապահովելու համար:

ИСТОРИЯ ОСНОВАНИЯ ЦЕНТРА АРМЕНОВЕДЕНИЯ В КАИРСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

КАРАПЕТЯН Р. К.

Резюме

В апреле 2007 г. в одном из крупнейших ВУЗ-ов Ближнего Востока – Каирском университете был основан Центр арменоведения. Основание подобного центра было необходимо как с политической, национальной, так и научной точек зрения. Их функционирование на Ближнем Востоке стратегически важно особенно на современном этапе, когда исторически сформировавшиеся традиционные армянские общины переживают упадок или же находятся на грани полного исчезновения.

THE HISTORY OF CREATION OF THE CENTER FOR ARMENIAN STUDIES AT CAIRO UNIVERSITY

R. KARAPETYAN

Abstract

The author of this article Dr. Ruben Karapetyan, former Ambassador of Armenia to Egypt presents the first-hand report on the remarkable history of creation of the center for Armenian studies at the Cairo University in 2007. He shows the main diplomatic steps undertaken for the realization of that strategic project and gives overall assessment of the obstacles by combining theoretical acuity with unmatched practical experience. Dr. Karapetyan provides the insightful analysis of the importance of that kind of centers for promoting Armenian studies, especially nowadays when the decline of the Armenian communities all over the Middle East /Iraq, Syria, Lebanon etc./ has taken dramatic turn.